

Афанасьєва Н., Фалько Н., Остополєць І. Особливості суб'єктивного оцінювання ефективності психологічної підтримки здобувачів вищої освіти. Інсайт: психологічні виміри суспільства. 2025. № 13. С. 348–372.

**Афанасьєва Н., Фалько Н., Остополєць І.
Особливості суб'єктивного оцінювання ефективності психологічної підтримки
здобувачів вищої освіти**

**Afanasieva N., Falko N., Ostopolets I.
Distinctive aspects of subjective evaluation of the effectiveness of psychological support for
higher education students**

Анотація

Мета дослідження полягала у визначенні взаємозв'язків між соціальними характеристиками здобувачів вищої освіти та їхньою суб'єктивною оцінкою ефективності різних видів психологічної підтримки в умовах війни. Було проаналізовано, як вік, стать, рівень та рік навчання, а також місцезнаходження впливають на сприйняття таких заходів, як лекції, тренінги, індивідуальні консультації та групи підтримки. Результати дослідження можуть бути використані при розробці адаптивних підходів до психологічного супроводу здобувачів вищої освіти в умовах війни.

Методи. Для досягнення мети дослідження було використано кількісну методологію з використанням багатофакторного дисперсійного аналізу (ANOVA). Дані зібрано за допомогою онлайн-опитувальників, що включали оцінку ефективності кожного заходу психологічної підтримки за прямолінійною числовою шкалою (0–10 балів). Розподіл даних перевірявся на нормальність за допомогою критерія Колмогорова-Смирнова, що дозволило застосувати параметричні методи аналізу. Загальну **вибірку** досліджуваних склали 237 здобувачів вищої освіти різного віку, статі, років та рівнів навчання, місцезнаходження.

Результати. З'ясовано, що вік є значущим фактором в оцінці ефективності лекцій, тренінгів та індивідуальної роботи. Здобувачі освіти молодшого віку (18–22 роки) високо оцінюють лекції та тренінги, оскільки вони забезпечують доступ до нових знань і практичних навичок. Натомість здобувачі старшого віку (28–33 роки) надають перевагу індивідуальній роботі через можливість глибшого опрацювання особистих проблем. Статеві відмінності в оцінках ефективності різних заходів психологічної підтримки також виявилися значущими: жінки більш високо оцінюють індивідуальні формати підтримки, ніж чоловіки. Рівень навчання впливає на оцінку ефективності тренінгів і груп підтримки, причому бакалаври оцінюють ці заходи вище, ніж магістранти. Місцезнаходження здобувачів також впливає на оцінку ефективності заходів психологічної підтримки: ті, хто перебуває за кордоном, більш високо оцінюють результативність групових та індивідуальних заходів.

Дискусія і висновки. Результати дослідження підкреслюють необхідність розробки адаптивних програм психологічної підтримки здобувачів вищої освіти у воєнний час, які враховують соціальні характеристики учасників. Групи підтримки виявилися універсальним за ефективністю форматом, що задовольняє психологічні потреби всіх категорій здобувачів, тоді як лекції, тренінги та індивідуальна робота вимагають диференційованого підходу до застосування. Результати можуть бути використані для удосконалення психологічного супроводу здобувачів вищої освіти в умовах тривалих криз, таких як війна. Отримані дані також створюють основу для подальших досліджень, спрямованих на вивчення довгострокових ефектів різних видів психологічної підтримки.

Ключові слова: психологічна допомога, рівень навчання, адаптація, кризові умови, воєнний час, ефективність заходів, суб'єктивне судження.

Abstract

The purpose of the study was to determine the relationship between the social characteristics of higher education students and their subjective assessment of the effectiveness of various types of psychological support in wartime. The study analysed how age, gender, level, and year of study, as well as location, affect the perception of such activities as lectures, trainings, individual counselling, and support groups. The results of the study can be used to develop adaptive approaches to psychological support for higher education students in wartime.

Methods. To achieve the research objective, a quantitative methodology was applied using multivariate analysis of variance (ANOVA). An online questionnaire was used to collect data, which included an assessment of the effectiveness of each psychological support measure on a straightforward numerical scale (0–10 points). The distribution of data was tested for normality using the Kolmogorov-Smirnov test, which allowed the use of parametric analysis methods. The study's total sample consisted of 237 higher education students who were diverse in age, gender, years of education, levels of education, and location.

Results. The effectiveness of lectures, trainings, and individual work can be assessed by age, as it has been found. Younger students (18–22 years old) highly value lectures and trainings because they provide access to new knowledge and practical skills. On the other hand, older students (28–33 years old) prefer individual work because it allows them to work through personal problems in more depth. There were significant differences between men and women in assessing the effectiveness of different psychological support measures: women rated individual support formats higher than men. The level of study affects the assessment of the effectiveness of trainings and support groups, with Bachelors rating these measures higher than Master's students. The location of the students also affects the assessment of the effectiveness of psychological support measures: those who are abroad rated the effectiveness of group and individual measures more highly.

Discussion and conclusions. The results of the study emphasise the need to develop adaptive psychological support programmes for higher education students in wartime, taking into account the social characteristics of the participants. Support groups proved to be a universal format that meets the psychological needs of all categories of students, while lectures, trainings, and individual work require a differentiated approach to application. The results can be used to improve the psychological support of higher education students in conditions of prolonged crises, such as war. The findings also provide a basis for further research aimed at studying the long-term effects of different types of psychological support.

Keywords: psychological assistance, study level, adaptation, crisis conditions, wartime, effectiveness of measures, subjective.